

Wielka mowa prem. Składkowskiego

przy omawianiu budżetu min. spr. wewn.

Wbrew oczekiwaniom dyskusja czwartkowa w sejmowej komisji budżetowej nie obfitowała w momenty ciekawe, za ledwie wystąpienia kilku posłów wniosły ożywienie w debatę na ogół monotonna.

Kilku pierwszych mówców poruszyło zagadnienia związane z samorządem terytorialnym oraz z ich polityką finansową. Pos. Browiński uważa, że obecna ordynacja wyborcza do samorządów umożliwia jeszcze rozgrywkę polityczną i dlatego wypowiada się za wprowadzeniem radnych z nominacji.

Na tory polityczne weszła komisja dopiero z przemówieniem pos. Celewicz. Na wstępie odpowiada pos. Wagnerowi na jego zarzuty, po czym oświadcza, że stosunki między oboma narodami pogorszyły się z następujących przyczyn: wrogi nastawienie miejscowego społeczeństwa, postępowanie władz administracyjnych oraz bierność Rządu, chwiejność i brak rozstrzygnięć w wielkim stylu.

Mówca cytuje szereg przykładów na potwierdzenie swego oświadczenia. Wypowiada się jako zwolennik normalizacji i oświadcza, że Polska winna powziąć plan rozwiązania sprawy ukraińskiej w szerokim zakresie i wziąć udział w twórczych procesach na Wschodzie Europy.

Następnie przemówienie wygłosił pos. Sommerstein, oświadczył, iż Żydzi nie sabotują planów emigracyjnych, ale wypowiadają się za realną emigracją w pierwszym rzędzie do Palestyny. Emigracja 3 milionowej masy jest jednak nie realną rzeczą. Kończy oświadczeniem, iż ludność żydowska w Polsce pragnie spełnić wszystkie swoje obowiązki wobec Państwa i wierzy, że Naród polski pozostanie wierny wskazaniom Budowniczego Państwa i będzie dążył do scementowania mniejszości z Narodem polskim.

Pos. Pankiewicz zajął się położeniem mniejszości polskiej w poszczególnych państwach. Stwierdza, że w Niemczech mniejszość polska jest gnębiona,

ale i w wielu innych państwach jak Łotwie, los jej nie jest godny pozazdroszczenia. Na tle tej polityki położenie mniejszości narodowych w Polsce odbija się jaskrawo.

Pos. Wagner zajął się przede wszystkim zagadnieniem ukraińskim. Wskazuje na szkodliwość i zbrodniczą działalność nielegalnej organizacji U O. N. Społeczeństwo polskie broni się tylko.

Po zakończeniu dyskusji zabrał głos premier i minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski odpowiadając poszczególnym posłom.

„Wysoka Komisjo! Pan kolega Długosz systematycznością i pracowitością rolnika przeorał wszystkie działy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, niczego nie zaniedbał, dał nam cały szereg wniosków, opartych na praktyce życia codziennego, na obserwacji życia od dołu. Wnioski te postaram się przestudiować i, o ile możliwości, wprowadzić w życie.

Kolega referent spowodował pewien fakt, o którym oczywiście nie mogę mówić bez zaruszenia, fakt, którym mi jednak sprawił wielką przyjemność, mianowicie, opierając się na niezastudzonej słabości do mnie, doprowadził Wysoką Komisję do tego, że była mu brawo, gdy mówił o mnie. Oczywiście, że sprawiło mi to podwójną uciechę, raz dlatego, że łaskawość Wysokiej Komisji została w ten miły sposób uświadczona, a powtóre dlatego, że jest widac we mnie coś jeszcze z nie winnej dziełcy, bo poczułem się tak zawstydzony, że ha (wesołość).

POWOŁANIE SIĘ NA CHADECJE.
— Pan Kolega Sommerstein był łaskaw powiedzieć, że żaluje iż paru dawnych posłów nie ma już w Sejmie — co pięknie świadczy o jego zamiłowaniu do tradycji — i powołał się na nich. Pozwolił Pan Ko-

lega, że ja również odwzajemnie się Panu i powołam się na posła żydowskiego, którego już nie ma w Sejmie. — a żaluję, że go nie ma w Sejmie. Mam tu na myśli wspólnego naszego znajomego, b. posła Grynbauma.

— Posel Grynbaum, jak przemawiał w swoim czasie w Sejmie, to przemawiał daleko ostrzej niż Pan, jego „rozpaczy“ trzy razy więcej występowała w jego przemówieniach w Sejmie, niż w przemówieniach Pa-

nów. Panów mowy w porównaniu z jego to jest miły szczebiot dzweczynki wobec hukania olbrzyma. (Wesołość). On mówił o rozpaczach, o strasznych krzywdach, które się dzieją narodowi żydowskiemu.

— Pan Grynbaum wrócił po paru latach z zagranicy i był na tyle uprzejmy, że zechciał mnie odwiedzić. Przyjąłem go i patrzę: posel Grynbaum, czy nie posel Grynbaum? Dawnej zawsze był zrytowa-

ny, zawsze twarz jego była podniecona, gdy przemawiał w Sejmie. Te raz wchodził do mnie młody człowiek, odświeżony, pełen animuszu, powrócił jakby owiany podmuchem południowych mór, uśmiechnięty dobroliwie.

— Powiadam: jak świetnie Pan wygląda, nie ma w Panu z tego człowieka, który mówił o rozpaczach swojego narodu

(dokończenie na stronie 6).

Rozmowy polityczne w Rzymie między prem. Chamberlainem a Mussolinim

RZYM. Rozmowa premiera Chamberlaina z Mussolinim w pałacu Weneckim odbyła się w obecności ministrów Halifaxa i hr. Ciano.

W toku tej rozmowy Mussolini obszernie zreferował włoski punkt widzenia na sprawę hiszpańską oraz na sprawę stosunków pomiędzy Paryżem a Rzymem. Rozmowa posiadała charakter ogólnej i wstępnej wymiany poglądów i nie doprowadziła do konkretnych

wniosków.

W czwartek przed przyjazdem angielskich mężów stanu Mussolini odbył 40-minutową rozmowę z ambasadorem japońskim. Rano min. Spr. Zagr. hr. Ciano odbył w pałacu Chigi go dzinną rozmowę z lordem Halifaxem, po czym przyjął ambasadora niemieckiego przy Kwirynale Mackensena.

RZYM. Przed śniadaniem premier Chamberlain i lord Halifax zostali przyjęci na półgo-

dzinnej audiencji przez króla i cesarza Wiktora Emanuela III-go. W śniadaniu wzięły udział 54 osoby. Odbyło się ono w męskim gronie, ponieważ królowa musiała pozostać przy łóżku chorej córki.

Następnie na forum Mussolini odbyła się defilada sportowa młodzieży z udziałem 4-ch tysięcy uczestników i 20-tu tysięcy widzów. Defiladę odbierali goście brytyjscy w towarzystwie Mussoliniego.

„Usprawiedliwione interesy narodów“

Mowa kanc. Hitlera na przyjęciu noworocznym

BERLIN. W czwartek odbyło się pierwsze w nowym gmachu kancelarii Rzeszy, przyjęcie noworoczne.

O godz. 12 w sali honorowej nowej kancelarii odbyło się uroczyste składanie życzeń przez przedstawicieli korpusu dyplomatycznego.

W imieniu adretyowanego w Berlinie korpusu dyplomatycznego złożył kanclerzowi Hitlerowi życzenia noworoczne Nuncjusz papieski msgr. Orsenigo.

Msgr. Orsenigo wyraził nadzieję, że pokojowe metody i środki działania stosowane będą

celem wygładzania konfliktów międzynarodowych w roku nowym.

Kanclerz Hitler, dziękując za złożone mu życzenia noworoczne, oświadczył iż on również oczekuje głęboką radość, wspominając rok ubiegły, gdyż jest on rokiem, który przyniósł narodowi niemieckiemu urzeczywistnienie jego prawa do samostanowienia.

Fakt, że zaspokojenie tych praw dokonało się bez zakłócenia pokoju europejskiego jest w znacznym stopniu zasługą mocarstw biorących udział w konferencji monachijskiej.

Pokojowe rozwiązanie niedających się odsunąć zagadnień, zawdzięczamy nie tylko woli pokoji i poczuciu odpowiedzialności, cechującym uczestniczące w konferencji rządy, — oświadczył kanclerz Hitler, — ale przede wszystkim przekonaniu, że są procesy historyczne i naturalnymi potrzebami ugruntowane konieczności, które prędzej czy później muszą być uznane, i nie mogą być, z korzyścią dla poszczególnego narodu czy państwa odrzucone.

— Dlatego też łączę się, księże Nuncjuszu w nadziei, zakończeniu swego przemówienia kanclerz Hitler, że również i w przyszłości uda się europejskim mężom stanu zapewnić Europie pokój, który by uwzględnił w najszerszym zakresie naturalne, a więc usprawiedliwione interesy narodów.

Proces przeciw Sowietom

za rzekomo bezprawne zlicytowanie cennych obrazów

BERLIN. Przy 73 sądzie cywilnym okręgowego sądu Berlińskiego rozpoczął się w czwartek sensoryjny proces ks. Szczerbatow — hr. Stroganow skarzy ZSSR, reprezentowany przez izbę handlową ZSSR. w Berlinie, o zwrot 2,5 milj. rmk. uzyskanych przez związek sówiecki z licytacji z r. 1931 w

Berlinie niektórych dzieł słynnej galerii Stroganow.

Hr. Stroganow jest wdową hr. Sergieja Stroganowa, właściciela sławnej ongiś galerii obrazów hr. hr. Stroganow.

W maju 1931 r. rząd ZSSR. zdecydował się zlicytować w Berlinie około 250 obrazów, pochodzących ze zbiorów hr. Stro-

ganow. Na licytacji tej niektóre obrazy osiągnęły fantastyczny wprost sumę. Tak np. za dwa obrazy Van Dycka zapłacono 660.000 rmk.

Hr. Stroganow zaprotestował w swoim czasie twierdząc, iż jest jedyną prawną właścicielką obrazów, żądając wstrzymania licytacji. Sprzeciw hrabiny uchylono jednak, gdyż stanęto na stanowisku, iż sądy różnych krajów uchylały pretensje rosyjskich emigrantów wobec rządu sowieckiego.

Hr. Stroganow, która w międzyczasie wygrała toczący się od 14 lat proces przeciw rzekomemu spadkobiercy majątków hr. Stroganow, wystąpiła obecnie ponownie przeciw rządowi sowieckiemu, tym razem już jako jedyna i prawomocna spadkobierczyni rodziny hr. Stroganow.

leżytego dozbrowienia Francji.

Po pesymistycznej charakterystyce obecnego stanu umysłów w świecie, Herriot złożył hołd Ojcu Świętemu „który wznowił tradycję wielkich papieży, obrońców uciśnionych i pokrzywdzonych“ oraz Prezydentowi Rooseveltowi za obrobnę ideału wolności.

powania wobec grózb. Wolny naród nie pozwala na handlowanie jego granicami, lecz ich broni.

Herriot z naciskiem podkreślił, iż granice imperium Francuskiego są nietykalne, po czym zapowiedział do patriotyzmu świata pracy, by poczynił heroiczny wysiłek, celem zapewnienia na-

„Wolny naród nie pozwala na handlowanie jego granicami“

PARYŻ. Na czwartkowym posiedzeniu izby deputowanych przewodniczący Herriot wygłosił przemówienie, w którym podniósł przywiązanie Francji do pokoju oraz jej gotowość do porozumienia ze wszystkimi krajami.

„Nie oznacza to wszakże — oświadczył mówca — chęci „uste-

Wesoły Kącik

Pan z teczka

Przyszedł do mnie jakiś pan z teczka. Przeprowadził go dozorca.

Zachowywał się dość dziwnie. Wszedł do pokoju w palcie, rozejrzał się po meblach, usiadł przy stole i zaczął wyjmować z teczki jakieś papiery.

— Może pan zdejmie palto? — zaproponowałem grzecznie. — U mnie bardzo gorąco, jeszcze się pan zgrzeje...

— Dziękuję! — mruknął. — Wolę się zgrzać, niż stracić palto. W zeszłym roku już mi raz palto buchnęło...

Zrobiło mi się trochę przykro. Czego ten dziwny gość ode mnie chce? Wyjąłem papierosnicę.

— Proszę! Może pan zapali? — Dziękuję! Palę tylko swoje! Od czasu, jak mnie poczęsto wano usypiającym papierosem... Straciłem cierpliwość.

— Właściwie... — spytałem chłodno — czym mogę panu służyć?

— Ja tu w sprawie zajęcia. — Zajęcia?! — rozłożyłem bezradnie ręce. — To bardzo trudna sprawa! Teraz trudno o jakieś zajęcie! A kto pana do mnie przysłał?

— Z urzędu podatkowego. — Z urzędu?

Byłem szczerze zdziwiony. Nie przypominam sobie, żebym kogoś znał w urzędzie podatkowym... Ale jeżeli przysłał, to znaczy, że mnie zna.

— Nie wiem — oświadczyłem. Kto pana zaprotegował, ale będę się starał o jakieś zajęcie dla pana! Jakiego zajęcia pan szuka? Pisać pan umie?

Pan z teczka zaśmiał się pogardliwie.

— Owszem, umiem! Właśnie mam zamiar opisać pańskie meble.

— Jakto?!

— Bo ja tu nie przyszedłem po zajęcie dla siebie, tylko żeby zrobić zajęcie u pana! Żeby zająć pańskie meble za zaległy podatek.

— Ach tak? — westchnąłem rozczarowany. — A o jaki podatek chodzi?

— Dochodowy. Z ubiegłego roku.

— To jakieś nieporozumienie! — próbowałem wyjaśnić. — W zeszłym roku nie miałem żadnego dochodu!

— Jakto? — zmarszczył czoło pan z teczka, który, jak się okazało, był egzekutorem podatkowym.

— Przecież pan przez cały rok pisał felietony!

— No to co, że pisałem? Ale nie miałem żadnego dochodu! Zwracano mi tylko koszty.

— Ii... — uśmiechnął się ironicznie. — Jakie pan tam miał koszty! Fabrykant obuwia na przykład, ten to ma rzeczywiście koszty! Musi skórę kupować, robotnikom płacić... Ale pan?

— Sądzi pan — obraziłem się — że fabrykacja obuwia jest łatwiejsza od fabrykacji humoru?

— Tego nie mówię!... Ale koszty? Żadne! Atrament i trochę papieru! To groszowy wydatek!

— Tak pan uważa?! — unosiłem się coraz bardziej. — A jeśli muszę, żeby pisać?

— No tak, ale...

— A buty muszę mieć, żeby taniejsze felietony do redakcji?

— Ale...

— A czy bez portek pozwolą mi przejść przez ulicę, kiedy będę szedł do redakcji?...

Groźba wojny światowej

Oto naczelną hasło orędzia prezydenta Roosevelta

WASZYNGTON W czwartek odczytana została na kongresie deklaracja prezydenta Roosevelta w sprawie zbrojeń amerykańskich.

Deklaracja rozpoczyna się od ostrzeżenia, aby Ameryka nie została zaskoczona przez wojnę nieprzygotowana jak w r. 1917 kiedy to minął prawie rok od przystąpienia Stanów Zjedno-

zonych do wojny do pierwszej akcji wojskowej Ameryki we Francji.

Następnie prezydent podkreślił groźbę wojny i wezwał kongres do szybkiego uchwalenia dodatkowych kredytów zbrojeniowych w wysokości 525 milionów dolarów, z których 210 milionów wydanych zostanie w roku finansowym 1940.

Z sumy tej 300 milionów do-

larów przeznaczonych ma być na rozbudowę lotnictwa wojskowego, 150 milionów dolarów na zaopatrzenie armii, 44 miliony na wzmocnienie baz morskich, 21 milionów na lotnictwo morskie oraz 10 milionów na cywilne przeszkolenie lotnicze, które ma dać lotnictwu w 1939 r. 20 tys. pilotów.

Prezydent wezwał również do uchwalenia specjalnych kre-

dytów w wysokości 27 milionów dolarów na wznowienie fortyfikacji strefy Kanału Panamskiego.

Żądane przez prezydenta Roosevelta dodatkowe kredyty zbrojeniowe podniosą sumę wydatków zbrojeniowych Stanów Zjednoczonych w przyszłym roku finansowym do 1.341 milionów dolarów.

Chińczycy chcieli nabyć fabrykę amunicji w Brnie

Oferta ta została przez właścicieli odrzucona

BERLIN. Korespondent praski „Berliner Tageblatt” donosi, że delegacja chińska, złożona z mężów zaufania rządu Czang Kaj-Szeka, usiłowała zakupić większość akcji fabryki amunicji w Brnie.

Jako warunek Chińczycy oświadczyli, że zakłady amunicyjne w Brnie muszą zlikwidować wszystkie poprzednie za-

mówienia i przestawić swą produkcję wyłącznie na Chiny.

Propozycja chińska nabycia zakładów zbrojeniowych i amunicyjnych w Brnie wywołana została wiadomością, że rząd ces-

arowski zamierza wycofać się z prowadzenia tych zakładów, których 77 proc. akcji znajdowało się w jego posiadaniu.

Ofertę swą Chińczycy poparli oświadczeniem, że znajdują się w posiadaniu kapitału, pochodze-

nia amerykańskiego.

Rząd praski ofertę odrzucił. Zakłady zbrojeniowe i amunicyjne w Brnie przeszły w ręce konsorcjum prywatnego. Produkuje one broń, amunicję, samoloty, samochody i motocykle.

RADIO

WARSZAWA I (Raszyn)
SOBOTA, DN. 14. I. 1939 R.

6.30 „Kiedy ranne”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Płyty. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Audycja południowa. 13.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik południowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Płyty. 16.35 Teatr na zamku w Nieświeżu — felieton. 17.10 Sylwetka kompozytorska Wacława Lachmana. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków z zranicy. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 „Cyklon” — powieść mówiona. 21.15 Prosimy do tańca. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.05 Wiadomości z Polski. 23.15 Płyty.

WARSZAWA II (Mokotów).
14.00 Zespół Stefana Rachonia. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Parę informacji. 15.10 Koncert muzyki polskiej. 15.45 Zycie kulturalne stolicy. 16.00 Recital altówkowy. 16.30 Płyty. 18.10 Płyty. 19.00 — 21.05 Przerwa. 21.05 Identyczne tematy w utworach scenicznych różnych kompozytorów. 22.05 Płyty. 23.05 — 23.55 Płyty.

— Ale...
— Żadne „ale”, panie drogi! Jedzenie, buty, ubranie są mi do pracy potrzebne! To są wszystkie koszty pracy. A jak za to zapłacić, to mi nic nie zostanie! Więć gdzie tu dochód?

Pan z teczka machnął ręką.
— Eee... nie dogadam się z panem! Mam zrobić zajęcie i basta!

— Proszę bardzo! Zajął mi pan już czas, zajął pan miejsce po wejściu do pokoju, zajął pan mnie rozmową, więc niech pan zajmuje dalej, co pan znalazł do zajęcia. Ale niech mi pan nie opowiada, że miałem dochód. Bo dochodu żadnego nie miałem!

Napoleon Sądek.

Przeszło milion zabitych

Tak oceniają swe straty Chińczycy — Japończycy stracili 700.000 ludzi!

SZANGHAJ. Minister wojny rządu marszałka Czang Kaj-Szeka, gen. Ho-Ing-Tsin udzielił przedstawicielom prasy w Czungkingu wywiadu, w którym w sposób kategoryczny zaprzeczył cyfry o stratach stron walczących, ogłoszonym przez

japońskie czynniki urzędowe.

Według twierdzenia Ho-Ing-Tsina Japończycy stracili co najmniej 700 tysięcy ludzi, Chińczycy zaś przeszło milion.

Zestawienie danych chińskich z różnych frontów wykazuje, że Japończycy stracili od czasu roz-

poczęcia działań wojennych 649 samolotów (2.202 samoloty uszkodzone).

Na rzekach chińskich Japończycy stracili około 500 statków, ponadto było 1.200 wypadków poważnych uszkodzeń.

Straszliwa burza w Australii

Wszystkie połączenia kolejowe zostały przerwane

SYDNEY. Miasto górnicze Kalgoorlie w zachodniej Australii nawiedzone zostało we czwartek wyjątkowo silną burzą, która spowodowała szkody, oceniane na 50.000 funtów. Wszystkie

połączenia kolejowe zostały przerwane.

Elektrownia była nieczynna, co spowodowało zastój w pracy 2.000 górników. Również na północnym zachodzie Australii szalały silne burze.

W Nowej Południowej Walii natomiast panuje w dalszym ciągu fala upałów.

W ciągu ostatnich dwóch dni zmarło tam 21 osób na udar słoneczny.

Zderzenie dwóch samochodów

przyczyniło się do wykrycia szajki złodziejskiej

BERLIN. Zderzenie się dwóch samochodów na jednej z ulic Berlina przyczyniło się do wykrycia szajki złodziei samochodowych.

Policjant, który zapisał per-

sonalia kierowców, stwierdził, że jeden z nich 16-letni chłopiec nie miał prawa jazdy i świadectwa samochodowego.

W trakcie badania okazało się, że kradnie on do spółki ze

swym starszym bratem samochodami, które następnie po rozmontowaniu wspólnie sprzedają. Obu braciom grozi kara „przykładowa”, stosowana do bandytów i złodziei samochodowych.

Walki na froncie katalońskim

przybierają coraz bardziej zacieklej charakter

SALAMANKA. W ciągu nocnym nadeszły dalsze wiadomości z frontu katalońskiego: Na odcinku Montblanch wojska gen. Franco posuwały się w dalszym ciągu wzdłuż szosy Valls—Tarragona aż do przełęczy w górach Cogulla, znajdujących się w odległości 8 km. od Montblanch.

Pod przełęczą tą rozegrała się zacięta bitwa, gdyż wojska rządowe przełęcz tę silnie umocniły i zdecydowane były bronić swych stanowisk do upadłego.

Po gruntownym przygotowaniu artyleryjskim, które trwało całe popołudnie i wieczór, wojska gen. Franco rozpoczęły atak, zdobywając pozycję wojsk rządowych i opanowując szosę aż do Valls.

Z Montblanch donoszą, że wojska rządowe przed opuszczeniem tego miasta wywoziły wszystko, co tylko przedstawiało ja-

kąkolwiek wartość i to nie tylko z budynków urzędowych i kościołów, ale i z mieszkań prywatnych. Czego nie zdołano zabrać, — zniszczono.

Prastary most u wejścia do miasta, zbudowany jeszcze przez Gotów, został wysadzony w powietrze. Ocalały tylko dwie fabryki włókiennicze.

Protest Japonii

przeciw naruszeniu granic przez samoloty sowieckie

TOKIO. W piątek rano ministerstwo spraw zagranicznych złożyło na ręce sowieckiego charge d'affaires Smetanina

protest przeciwko dwukrotnemu naruszeniu granicy na Sachalinie przez samoloty sowieckie. Wypadki te miały miejsce w grudniu i styczniu.

„Pas macierzyństwa”

dla cesarzowej Japonii

TOKIO. W piątek rano cesarzowa przyjęła od wielkiego marszałka księcia Kanin szefa sztabu generalnego armii pas macierzyństwa, zgodnie z wymaganiami wyznania szinto.

Radosny wypadek w rodzinie

cesarskiej oczekiwany jest w połowie lutego.

ZŁOŻ OFIARĘ NA POMOC

ZIMOWĄ.

Kalendarz dnia

14

Stycznia

SOBOTA

Filiks m., Hilary b.
 Jutro: Paweł, pu-
 stelnik.
 Słońca wsch. 8.03,
 zach. 16.15.
 Księż. wsch. 2.33
 zach. 11.55.

KRONIKA HISTORYCZNA:

1735. Układy Augusta Mocnego z Prusami o rozbiór Polski.
 1770. Urodził się Adam ks. Czartoryski.
 1863. Rosja zarządza przymusową rekrutację i przyspiesza powstanie.

PRZYSŁOWIE LUDOWE:

Każde podwórko ma swoje śmieci.
 — Na swoim podwórku i pies pewniejszy.

8 i pół miliona polskich wychodźców pod groźbą wynarodcowienia — Całe polskie społeczeństwo przyjść musi z pomocą braciom

Na początku lutego odbędzie się na terenie całej Polski „Dzień Polaka z Zagranicy”.

W związku z tym uswiadomić sobie musimy, jak olbrzymie znaczenie posiada 8 i pół miliona licząca rzesza naszych wychodźców i jak baczną opieką Macierzy musi być otoczona. **WALKA O DUSZĘ DZIECKA.**

Zrodzone za granicą dziecko polskie od samego przyjścia na

świat skazane jest na całkowite wynarodcowienie. Walka o duszeczkę dziecka jest tragiczna i toczy się nieraz tuż poza granicami naszego Państwa.

Jedynym ratunkiem jest tu szkoła polska. Wychowane w umiłowaniu Ojczyzny, dziecko z całą pewnością oprze się zawsze zakusom wynaradawiającym.

Jak wygląda sprawa polskiego szkolnictwa w innych państwach? Przyznać trzeba, iż sytuacja nie jest zbyt pomyślna. Dziecko polskie w Sowietach pozbawione jest całkowicie możliwości nauki w ojczystym języku, w Niemczech uczęszcza do szkół polskich zaledwie 2 proc. dzieci. Stan taki z małymi oczywiście odchyleniami zaobserwować można gdzie indziej.

ZA OCEANEM.

Nieco lepiej sprawy te przedstawiają się za Oceanem. W Stanach Zjednoczonych wychodźstwo nasze jest liczne i potężne. Mamy tam 600 szkół parafialnych, 20 średnich, 200 kursów, a nawet kilka katedr polonistyk na uniwersytetach.

W Brazylii za to, Argentynie, Kolumbii i Kanadzie szkolnic-

two polskie po staremu boryka się z wielkimi trudnościami. Przyczyną tego jest wzmocnienie się wszędzie ruchu nacjonalistycznego i chęć wynarodowienia wszystkich mniejszości.

JAK PRZYJŚĆ BRACIOM Z POMOCĄ?

Główną przeszkodą w rozwoju szkolnictwa polskiego na wychodźstwie jest brak funduszy na ten cel. O ich uzyskanie walczą już od dawna „Fundusz Szkolnictwa Polskiego za granicą”, który prowadzi akcję zbiorczą, który prowadzi akcję zbiorczą. Z uzyskanych sum Fundusz udziela pomocy wszystkim ośrodkom naukowym za granicą. Wyniki tych poczynań są już bardzo wielkie. Dzięki tej pomocy stworzono podwaliny pod utworzenie gimnazjów polskich w Niemczech (w Bytomiu i Kwidzynie), znaczne sumy przeznaczono na rozwój polskiego szkolnictwa we Francji, Belgii, Rumunii i Ameryce Południowej.

Doniosłą działalność Funduszu poprzez musi całe bez wyjątku społeczeństwo.

NAJLEPSZY DOWÓD.

Oderwany od Macierzy wychodźca garnie się do wszystkie-

go co polskie. Chce i dąży zawsze do utrzymania jak najściślejszej łączności z Ojczyzną, czując język polski jak największą świętość. Dowodów na to nie brak.

Z chwilą przyłączenia do Polski prastarej ziemi zaolziańskiej i z chwilą zorganizowania tam szkół polskich, olbrzymi procent dzieci polskich przeniósł się mentalnie do nich, nie chcąc dłużej uczęszczać do szkół czeskich.

Akcja Funduszu nie ogranicza się jednak wyłącznie tylko do tego. Dba on poza tym, aby zapewnić Polonii zagranicznej odpowiednią liczbę wykwalifikowanych instruktorów i nauczycieli, zaopatrzyć ośrodki wychodźcze w książki polskie itp.

Sumy, które dotychczas wydatkowane już na ten cel, są duże, ale jednak zbyt małe i niewystarczające jeszcze. Z pomocą przyjdź tu musi całe bez wyjątku społeczeństwo. Nie pozwolimy chyba, aby 8 i pół miliona licząca rzesza naszych braci, mieszkających poza granicami Macierzy, została wynarodowiona i stracona dla Polski.

(Rozw.)

W dniu 11-go stycznia złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej na uroczystej audyencji na Zamku Królewskim w Warszawie swe listy uwierzytelniające nowy poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Republiki Chińskiej p. Wang King Ky. Moment wygłaszania przez min. Wang King Ky przemówienia do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, podczas uroczystości złożenia listów uwierzytelniających.

DINOL — DONT — rzeczywiście najlepsza PASTA do **ZĘBÓW**

Na małej wokandzie...

Omyłka w adresie

czyli: „Hałaśliwa orkiestra”

(A.E.). Pójdziem, Wacusz, na operę? — proponował pan Kacper Mićko koledze. — Uśmiechem się żdziebko!

Projekt został przyjęty i wieczorem obaj panowie udali się na „Halke”.

Widać słynna opera Moniuszki nie przypadła do gustu panu Wacławowi, gdyż trzeci akt zakończony został głośną bijatyką, której kres położył wezwany policjant. Interwencja ta spowodowała oczywiście rozprawę w sądzie starościskim, na której pan Wacław bronił się, jak następuje:

— Powiedział mnie Kacper lebiega, że pójdziem na operę się pośmiać.

A temczasem ledwie jeden raz na pierwszym akcie parszkłem, już się publika zaczęła odwracać ze słowami, że bym się przyknał, bo nie jestem w cyrku. Takim sposobem smutno mnie się zrobiło, a Kacper oferma mruknął, że widać dzisiaj nie opera, tylko poważne sensacyjne przedstawienie. ale to wsoły, byle człowieka zajęło.

Tak więc zaczęłem się pilnie przysłuchiwać, o co się właściwie jem na scenie rozłazi. Ale co jedno słówko złapie, to drugiego nie słyszę i do kupy jeich złożyć nie mogę, bo muzyka choroba przygłusza. Orkiestranc-

ci na skrzypcach zaiwanają, trąby się drą, raban — jak jasna cholera.

Na scenie majątek ludzi, kościurmy ładne noszą. Chcę się popatrzeć żdziebko, ale jakim sposobem, kiedy jest hałas, że aż się ciemno robi przed oczami.

Na drugim akcie znowu to samo. Muzyka i śpiewanie, śpiewanie i muzyka, i w ten deseń krugom w kółko.

Na trzecim akcie łeb mie rozboleł jak nagła śmierć. Muzyce końca nie ma, jeszcze na dodatek w bęben rabiają co chwila, więc mówię do Kacpra:

— Wiem bracie, bo już dłużej nie mogę.

A Kacper nic, tylko jakies trąbienie nad samym uchem słysze.

Myślę sobie, jak to może być, o wiele orkiestra jest trzy piętra pod namy? Oglądam się i widzę, że to Kacper mnie tak w ucho chrapie.

— Toś ty taki? — rzekłem. — Mało że mnie muzyka łeb rozwał, to ty mnie jeszcze chrapać będziesz w same ucho?

Masz psiakrew no zębach!

— o —
 Sad starościski skazał nana Wacława Kalwierzaka na trzy dni aresztu.

Zapach sera grozi... życiu!

I takie wypadki są notowane

W tych dniach w Liverpoolu (Anglia) wydarzył się niezwykle wypadek.

Gdy zakończono ładowanie statku, jeden z robotników zakomunikował kapitanowi, że ze składów wydziela się jakaś dziwna woń. Zaraz też dwaj oficerowie zeszli na dół, aby ustalić, skąd wydestaje się ten zapach. Nie wrócili jednak na pokład. Z tego względu kapitan zesłał na dół kilku marynarzy. Znaleźli oni tam obu oficerów nie mających znaku życia. Wydobyto ich szybko na pokład, gdzie jeden z nich odzyskał przytomność. Stan zaś drugiego był tak groźny, że musiano go przewieźć do szpitala.

Zaraz też wszczęto dochodzenia i ustalono, że obaj oficerowie zostali zamroczeni zapachem, który wydobywał się z beczek z serem. Okazuje się więc, że tak pożywny i zdrowy środek odżywczy jak ser, może być czasem niebezpieczny dla życia.

Nie dotyczy to wyłącznie sera. Również i inne środki żywności wydzielają trujące gazy, gdy długo trzymają się w miejscach, do których z trudem dociera powietrze. Tak na przykład na pewnym statku amerykańskim 10 ludzi z załogi zostało zatrutych wzywami ładunku cukru.

Tego rodzaju wypadek wydarzył się również w Paryżu. Zakończył się on jednak bardzo tragicznie. Pewnego dnia nad stolicą Francji szalała burza i

woda zalała wiele piwnic. Między innymi została zalana piwnica, w której znajdowało się 100.000 bananów. Nazajutrz we wczesnych godzinach rannych właściciel składu z owocami zszedł do piwnicy, aby stwierdzić, jakie szkody wyrządziła burza. Zemdlał jednak na schodach i runął na dół. Podobny los spotkał również jego brata, który chciał mu pośpieszyć z pomocą. W końcu jedyny pra-

cownik tego przedsiębiorstwa, zaniepokojony przedłużającą się nieobecnością szefa i jego brata, zszedł do piwnicy i został również zatruty wzywami, wydobywającymi się z bananów.

Ponieważ nikt w porę nie zwrócił uwagi na ten wypadek, pomoc przyszła zbyt późno. Zwłoki nieszczęśliwych zostały wydobyte z piwnicy przez strażaków, którzy zeszli na dół w maskach gazowych.

Ofiarności w cyfrach

W trzecim roku swego istnienia akcja Pomocy Zimowej stała się instytucją tak popularną, że dziś już nikt nie trzeba przekonywać o konieczności jej istnienia. Każdy z nas doskołać rozumie, że bez niej setki tysięcy rodzin i setki tysięcy dzieci zginęłyby z zimna i głodu. Dzięki niej te same rodziny mają możliwość przetrwania ciężkiego okresu zimowego, okresu zmniejszonych możliwości otrzymania pracy, dzieci zaś mają zapewnione dożywianie i inną opiekę.

Dzięki niej bezrobotni utrzymaną są w dobrej kondycji fizycznej i moralnej, która im pozwoli w pełni siły przystąpić do racjonalnej pracy z chwilą rozpoczęcia wiosennych robót, a dzieci ich będą w przyszłości zdrowymi obywatelami państwa.

Niechybnie jednak zainteresują nas cyfrowe dane, ilustrujące rozmiary Pomocy Zimowej. T. zn. ilość rodzin i dzieci objętych pomocą, wydatki z tym związane, suma zebranych ofiar i t.p.

Mamy przed sobą sprawozdanie cyfrowe za grudzień ub. r. wynika z niego, że w miesiącu tym Pomoc Zimowa objęła 208.522 rodziny, czyli około 834 tys. osób (licząc przeciętnie po 4 osoby na rodzinę). Niezależnie od tego dożywianie w szkołach i przedszkolach 548.626 dzieci bezrobotnych rodziców. Wydatki na ten cel wyniosły 3.562.043. — zł. na dorosłych i 1.153.347. — zł. na dzieci, co czyni razem 4.695.390. — zł.

Wpływy ze świadczeń w tym samym okresie dały 3.649.662. — zł. w gotówce, w naturaliach zaś 1.163 ton zboża i 6.273 ton ziemniaków.

Odrębną i niezależną akcją w rubryce wpływów stanowią grudniowa zbiórka uliczna przeprowadzona w całej Polsce pod hasłem „Gwiazdka dla dzieci”. Dała ona ogółem 675.012 zł. Jest to kwota, jak na nasze stosunki rekordowa, żadna bowiem zbiór-

ka w Polsce nie dała dotychczas tak wysokiego rezultatu. Nawet w porównaniu z identyczną zbiórką w r. 1937 kwota ta wzrosła o przeszło 40 proc. Daje to przeszło 2 gr. na głowę obywatela, gdy w roku 1937 — tylko 1.1 gr.

Mimo to jednakże już z pobieżnego rzutu oka widać, że wydatki w grudniu przewyższyły wpływ. W następnych miesiącach wydatki te będą wzrastać w bardzo szybkim tempie. Dział więc już zachodzi potrzeba zapelowania do społeczeństwa, by ofiary swe składano jak najszybciej, nie zaś dopiero w ostatniej chwili. Ułatwi to w znacznej mierze racjonalną akcję rozdzielczą Komitetów Pomocy Zimowej.

Ważnym również czynnikiem, który wpłynie na wzmocnienie wpływów jest upowszechnienie świadczeń.

Pomoc Zimowa nie wymaga od społeczeństwa nadmiernych ofiar, jednakże dobrze zrozumieni obywateli obywatelski każe, by każdy dał na ile go stać, by nikt się od ofiar nie uchylał.

Aczkolwiek ta powszechność wzmaga się znacznie, nie osiągnęła jednak jeszcze swojego maximum, — i dzisiaj mamy jeszcze całe masy osób, które ustosunkowują się do akcji pomocy bezrobotnym biernie, lub wprost negatywnie, mimo, że ich warunki materialne nie usprawiedliwiają tego.

A przecież bezrobotni nie żądają jałmużny. Oni chcą pracy i pracę Pomoc Zimowa dostarcza im nawet w okresach najgorszych warunków atmosferycznych. Świadczy o tym ilość 297.593 robotników-dzielników, pracujących w grudniu przez klientów Pomocy Zimowej.

Niech więc każdy obywatel polski złoży swój grosz na Pomoc Zimową, a zapewni tym pracę dorosłym i pomoc biednym dzieciom. **Abac.**

przeciw otyłości

POZADANY SKUTEK
PRZYNOŚĄ PIGUŁKI
PRZECZYSZAJĄCE

ALDOZA

MARKA OCHR.

1914 TADEUSZ RYŚ 1918

PRZEZ KREW: ŁZY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Było to w roku 1914. Młody major austriacki von Merizzi, adiutant wielkorządcy Bośni i Hercegowiny, pozostawał na służbie wywiadu rosyjskiego. Spiskowcy młodoserbscy wysłedzili działalność majora. Do majora przybył wysłannik spiskowców i okazał mu dowody jego działalności szpiegowskiej. Za cenę milczenia zażądał by major zamordował zienawidzonego przez lud serbski namiestnika. Major nie wykonał rozkazu spiskowców, zniecierpliwiony przewodca ich, Milan Czarkowicz posłał do niego swą narzeczoną, Polkę, Anielę Grywińską, która współpracowała z rewolucjonistami. Grywińska zażądała wykonania ultimatum, ale von Merizzi podstępem uciekł za granicę i porwał ze sobą Polkę.

Do Sarajewa nadeszła wiadomość o mających odbyć się w czerwcu 1914 roku manewrach nad granicą austriacko-serbską. Na manewry przybył również austriacki następca tronu arcyksiążę Franciszek Ferdynand Milan Czabrinowicz zwołal zebranie czołowych spiskowców serbskich, by omówić sprawę zamachu na arcyksięcia. W zebraniu uczestniczył między innymi, Gawryło Pryncyp.

Na zebraniu postanowiono wykonać zamach. Naczelnik organizacji terrorystów młodoserbskich, szef sztabu serbskiego, Apis zatwierdził projekt zamachu.

Arcyksiążę Franciszek Ferdynand udał się na manewry do Bośni i Hercegowiny, mimo iż uprzedzono go, że spiskowcy młodoserbscy przygotowują zamach. Terrorysta Gawryło Pryncyp zdołał celnym strzałem zamordować Arcyksięcia i jego małżonkę. Policja wykryła spiskowców i skutych w kajdany odprowadzono do więzienia.

Aniela zdołała zbiec z domu von Merizziego i przybyła do Belgradu, skąd udała się pociągiem do Sarajewa. Ale w drodze zaskoczyły ją wielkie, dziejowe wydarzenia.

Na dworze cara chłop sybirski Rasputin zdołał swą siłą hipnotyczną wyleczyć następcę tronu.

Dzięki temu zyskał niezwykle wpływ na Cara i Carycę i nietykliwość, którą wykorzystywał, dla brania łapówek i orgii rozpustniczych.

Hrabia Ignatiew, pułkownik carski wyrzucił ze swego mieszkania Rasputina, którego zastał w sypialni swojej małżonki. Chłop sybirski zemścił się, i hrabia został wysłany do Belgradu jako atache wojskowy. Tam rozszedł się z żoną, która wróciła do Petersburga. Po wypadkach w Sarajewie wracał Ignatiew do Petersburga i w pociągu spotkał się z Anielą, którą pokochał od pierwszego wejrzenia.

Dworzec w Sarajewie był pełen policji, żandarmerii i wywiadowców, wobec tego hrabia Ignatiew skłonił Anielę, by udała się w dalszą drogę.

Aniela dowiedziała się w Krakowie o śmierci swej matki; zrozpaczona zgodziła się na propozycję hrabiego i udała się z nim do Petersburga.

Rząd Austro-Węgierski wysłał groźne ultimatum do Belgradu stolicy Serbii, po czym minister Berchtold rozkazał zerwać stosunki dyplomatyczne. Działo się to w porozumieniu z Kaiserem Wilhelmem II.

Mimo usiłowań cara, uniknięcia zbrojnego konfliktu wybuchła między Rosją a Rzeszą wojna.

Po wstrząsie nerwowym w Krakowie i Sarajewie zachorowała Aniela w pociągu, w drodze do Petersburga. Hrabia Ignatiew zaopiekował się nią czule, lekarze orzekli, że jej stan — ciężka melancholia — jest zupełnie nieuleczalny.

Rasputin wyleczył Anielę, ale postanowił ją pościć. W tym celu przez carycę wymógł wysłanie Ignatiewa na front: Ignatiew został aresztowany pod zarzutem dezercji, ale szybko zdołał wytłumaczyć się i został zwolniony z nakazem stawienia się na front.

Hrabia po zwolnieniu napróżno szukał Anieli. Postanowił odnaleźć Rasputina, którego zastał w mieszkaniu księżny Dolgorukow.

Rozmowę Rasputina z hrabią Ignatiewem przerwało pojawienie się księżnej Dolgorukowej, która na rozkaz Rasputina wyprosiła hrabiego z palacu. Ignatiew krążył koło palacu, w oczekiwaniu na Rasputina, aby wydostać od niego wiadomości o losie Anieli.

Po wyjściu hrabiego, Aniela szycowała się do przeprowadzki, gdy nagle przy drzwiach zadźwięczał dzwonek.

Do pokoju wkroczyło dwóch panów w cywilu i nie pytając służącą o nikogo, szybko udali się do dalszych pokojów.

— Do kogo moi panowie? — pobiegła w ślad za nimi dziewczyna.

Wnet nadeszła Aniela. Na jej twarzy malowało się zdziwienie i strach zarazem. Nie znała tych dwóch panów.

W jakim celu przyszli?... Czego od niej chcą?..

Serce jej zabiło mocniej.

— Pani zechce się ubrać i pójść z nami! — odezwał się jeden z nich służbowym tonem.

Aniela otworzyła szeroko oczy.

— Co się stało?... Nic nie rozumiem! — odezwała się drżącym głosem.

— Jesteśmy urzędnikami policji — odrzekł jeden z cywilów.

— Z Urzędu Śledczego?... Co się stało panowie?... — na jej czole ukazały się krople potu.

— Proszę ubrać się i pójść z nami! — powtórzył rozkaz cywil. — W urzędzie dowie się pani, co się stało...

Aniela usiłowała opanować się, a jednak czując jak zimny dreszcz przebiega jej ciało.

„Cóż się mogło stać?... Po cóż tu przyszli po nią wywiadowcy Urzędu Śledczego?... A może to ma jakiś związek z aresztowaniem hrabiego?“

Na wszystkie jej pytania wywiadowcy nie odpowiadali, przynaglając ją tylko, aby się szybciej ubrała.

Aniela wahała się, nie wiedziała, jak ma dalej postąpić. Czy długo będą ją trzymać w Urzędzie Śledczym? Czy ma kazać dziewczynie rozpakować rzeczy? Zapytała z kolei wywiadowców, czy wzywają ją tylko na przesłuchanie, ale wywiadowcy odrzekli, że sami nie wiedzą. Otrzymałi rozkaz, aby ją przyprowadzić do Urzędu, wiedzą tylko, że muszą ten rozkaz wykonać.

Aniela włożyła palto, małą, niebieską czapkę, która dodawała jej twarzy jeszcze większego uroku, kazała dziewczynie, by zaczekała do jej powrotu, po czym opuściła mieszkanie w towarzystwie wywiadowców.

Służąca pozostała sama. Upiływała jedna godzina po drugiej, a jej pani nie wracała. Zapadł zmierzch, minęła noc, Aniela wciąż nie wracała.

Służąca nie mogła w nocy zmruczyć oka. Przysłuchiwała się, wciąż wydawało jej się, że słyszy znajome kroki Anieli na schodach.

Następnego dnia Aniela nie wróciła również.

Wieczorem przyszedł do dziewczyny jej „przyjaciel“, którego nie dawno i przypadkiem poznała. Opowiedziała mu wszystko. Tak i tak było. Najpierw przyszli oficerowie żandarmerii, aresztowali kochankę jej pani. Po tym zjawili się wywiadowcy i zabrali panią. A oni mieli się już wyprowadzić. Pani wymówiła jej, chciała bowiem zlikwidować mieszkanie.

— Jesteś głupiutka, Natasza — odezwał się „przyjaciel“.

— Czemu to jestem taka głupia? — spoglądała na niego zdziwiona.

— Nie rozumiesz zwykłej rzeczy... — uśmiechnął się.

— Jakiej rzeczy?

— Oczywiście, jeśli ty nie weźmiesz tych rzeczy, które są w mieszkaniu, zabierze je ktoś inny...

— W jaki to sposób, nie rozumiem?... — dziwiła się dalej dziewczyna.

— Słuchaj — przysunął się do niej bliżej, — sama powiadasz, że twoja pani miała zlikwidować mie-

szkanie i ty pozostałabyś bez posady. Czy sądzisz, że ona tak szybko powróci?... Jeśli żandarmi aresztowali i jej kochanka, wywiadowcy zabrali ją do Urzędu, a ona do domu nie powróciła, masz najlepszy dowód, że to się tak szybko nie skończy... Czy chcesz zostawić te rzeczy bez opieki?... Powiedziałaś mi, zdaje się, że nie jesteś tu zameldowana...

— Tak jestem niezameldowana — odrzekła dziewczyna i dopiero teraz zaczęła miarkować, co jej „znajomy“ ma na myśli.

— Wobec tego, świetnie. Nie masz nic do stracenia... Nataszka, nie bądź głupia, spakujemy wszystkie cenniejsze rzeczy i czmychniemy...

— Ale wiesz, boję się... Dozorca może mnie zauważyć...

— Nie zwracaj głowy... Co on tam zauważył... Czy nie zna ciebie?... Ale czakaj, czekaj Ja i na to mam wyjście... Twoja gospodyni miała i tak zamiar wyprowadzić się. Zrobimy to tak... Ja wyniosę rzeczy przed bramę, a gdyby dozorca o coś zapytał — powiesz, że za wiedzą gospodyni przenoszę rzeczy do drugiego mieszkania...

Dziewczyna nie mogła zdecydować się. Wahała się... Bała się tego, że gospodyni może nadejść podczas „roboty“... Złapie ich na gorącym uczynku, co ona wtedy biedna zrobi?...

— Nie, dzisiaj nie. Zaczekamy do jutra, Michał!

— broniała się.

— Głupia baba...

— Kiedy ja się boję...

„Przyjaciel“ musiał się zgodzić na to, aby z tą całą sprawą zjechać do jutra. Został u niej na noc, nie mógł jej przecież zostawić samej w mieszkaniu... A pieszczołami w nocy załamał jej ostatni opór...

Nad ranem zabrali się do roboty. Spakowali prawie wszystko do dwóch dużych waliz, znajomy wyniósł to przed bramę, wsiadł do dorożki i odjechał.

Dziewczyna uprzątnęła mieszkanie, zamknęła je i klucze zaniósła do dozorcy. Zastała go pijącego. Nie wiele zrozumiał z tego, co mu powiedziała.

— Moja pani wyprowadza się z mieszkania, tu ma pan klucze, czy pan słyszy? — krzyczała.

Dozorca kiwał głową i patrzył na nią szkliskimi oczyma bez wyrazu.

Dziewczyna zostawiła klucze i udała się do swego „przyjaciela“, który mieszkał na przedmieściu.

— Jestem zadowolona, że usłuchałam twej rady, Michał! — szeptała leżąc w jego objęciach i obsypując go gorącymi pocałunkami. — Gdyby nie twoja rada, zostałabym się bez posady i bez pieniędzy...

— A widzisz, głupiutka... Mnie warto słuchać — śmiał się „przyjaciel“, ściskając ją mocno.

Antela wyszła z wywiadowcami na ulicę. Tu czekała na nich duża czarna limuzyna.

Szofer otworzył drzwiczki.

Aniela była zdziwiona.

— Czy pojedziemy autem? — spytała wywiadowców.

Pierwszy raz znalazła się w podobnej sytuacji „Może w Petersburgu odwozi się aresztowanych autem“ — pomyślała:

— Tak jest, proszę pani — odpowiedział krótko wywiadowca.

Auto ruszyło, pomknęło z niezwykłą szybkością, tak się przynajmniej wydawało Anieli, która jechała autem po raz drugi czy też trzeci w życiu.

Siedziała z tyłu, naprzeciw niej milczący wywiadowcy, o surowych twarzach.

Minął dłuższy okres czasu w milczeniu; auto mknęło dalej.

— Czy jeszcze daleko niecierpliwiła się Aniela.

— Jeszcze daleko! — padła odpowiedź.

Anielę opanowuje coraz większy strach. Co chwila wygląda przez okno. Przed oczyma migają tramwaje, auta, ludzie, okna kamienic...

Dlaczego to tak długo trwa? — zastanawia się.

— Co to ma znaczyć?...

I oto auto wjeżdża na szosę. Z jednej i drugiej strony pola...

„Czyżby urząd śledczy znajdował się za mias-tem?“ — myśli z przerażeniem.

— Dokąd jedziemy? — zwraca się w stronę wywiadowców.

(Dalszy ciąg jutro).

NA ZAMKU KRÓLA KAROLA II-GO.

Z okazji tradycyjnego Święta Jordana (święcenie wody) król Karol wydał uroczyste przyjęcie dla dyplomacji i najwyższych przedstawicieli władz państwowych.

Na zdjęciu — król Karol II-gi pod baldachimem tronowym wraz z następcą tronu ks. Michałem, podczas przyjęcia.

Uroczystość Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijan w Kielcach

W domu Stow. Rzemieślników Chrześcijan odbyły się dwie podniosłe uroczystości, a mianowicie: „Tradycyjny Opłatek” Stowarzyszenia, oraz nroczyście wręczenie dyplomu członkostwa honorowego Stowarzyszenia, nadanego prezydentowi miasta Kielc mgr. St. Artwińskiemu, przez Walne Zebranie członków Stow. Rzemieślników Chrześcijan w Kielcach.

Na uroczystość tę przybyli: prezydent miasta St. Artwiński, ks. kan. J. Mar-

chewka, przedstawiciele Izby Rzemieślniczej w Kielcach pp.: prezes E. Balcer, wiceprezes St. Lorens, i wi-

cedyrektor J. Korsak, ławnik Magistratu m. Kielc Kostrski, kilku radnych miejskich, prezes Stow. Kupców

Polskich p. Kotowski, oraz przedstawiciele organizacyj zaprzyjaźnionych jak: Stow. b. Więźniów Politycznych, Stow. Właścicieli Nieruchomości i t. d., jak również i członkowie Stowarzyszenia i Cechów Rzemieślniczych z Kielc.

Uroczystościom przewodniczył wiceprezes Stow. Rzemieślników Chrześcijan w Kielcach p. J. Brudek, który zastępował nieobecnego wskutek choroby pre-

zesa Stowarzyszenia Leona Krupskiego.

Po złożeniu przez wiceprezesa Brudka życzeń gościom i wszystkim obecnym oraz podzielenia się opłatkiem, zebrani przeszli do sali, gdzie odbyła się druga z kolei uroczystość wręczenia dyplomu członkostwa honorowego Stowarz. Rzemieśln. Chrześc. w Kielcach p. mgr. St. Artwińskiemu, prezydentowi m. Kielc.

Browar Wł. Dłużewskiego w Kielcach

ma do sprzedania **SŁODZINY** (wytloki) w dużej ilości
Zgłoszenia kierować pod adresem
BROWAR, SŁODOWNIA I FABRYKA WÓD OWOCOWYCH
WŁ. DŁUŻEWSKI
Kielce, ul. Chęcińska 19, tel. 14-38

Nr Km. l. 901/37

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Jędrzejowie rew. I, H CZECH, mający kancelarię w Jędrzejowie, ul. 3-go Maja Nr 14, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 23 stycznia 1939 r.** o godz. 10, w Oksie, gm. Węgleszyn, odbędzie się I-sza licytacja ruchomości, należących do Józefa Banasika, składających się z 10 metr. żyta w snopach, 60 metr. ziemniaków, jałówki 8 mies., szafy na ubranie dębowej, budzika, komody, stołu dębowego, oszacowanych na łączną sumę 530 zł., na rzecz Państw. Banku Rolnego w Kielcach.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 10 stycznia 1939 r.

Komornik: H. Czech.

Trudno żyć kulturalnie bez **RADIOODBIORNIKA**

TELEFUNKEN

Najnowsze modele tych aparatów do nabycia w sklepie Elektrowni Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, Kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne
do nabycia na dogodnych warunkach
W Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM Spółka Akc. w Radomiu ulica Traugutta Nr 53

Numer akt Km. 11/39.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Szczekocinach Czesław Machura, mający kancelarię w Szczekocinach, ul. Senatorska 13, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 25 stycznia 1939 roku** o godz. 10-iej w Szczekocinach na rynku odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Stanisława Mazurkiewicza składających się z maszyny do młócenia kierowej używanej czynnej w komplecie firmy „Schrand”, kierat czynny w dobrym stanie używany 4 konny, żniwiarka używana w komplecie w stanie średnim czynna, oszacowanych na łączną sumę zł. 1 000.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 5 stycznia 1939 r.

Komornik: Cz. Machura.

Wyrób szczotek i pędzli

J. OKRAJEWSKI
Kielce, ul. Sienkiewicza 30

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szczotkarstwa wchodzące do użytku domowego, fabrycznego i technicznego, po cenach bardzo przystępnych

Posiadam na składzie: walizki, teczki, sznury, zabawki, linoleum, chodniki, wycieraczki i t. p.

Kina kieleckie:

Czwartak Zapomniana melodia WF. i PW Niesforna dziewczyna
Palace: Groźny Bill
Casino: Więzienie bez krat

BAR i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

- Maczanka z polędwiczką 50 gr.
- Cynadry z kaszą czarną 40 gr.
- Fasola po bretońsku 40 gr.
- Zraz woł. bity po chi. 50 gr.
- Kiełbasa firmowa 40 gr.
- Bigos myśliwski 30 gr.

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

okazatelowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARAKU”.

Kupon „K. Expressu Codzennego”

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Ktokolwiek zgłosi się do firmy **JERZY BORCHÓLSKI, Kielce, ul. Czarnowska 13**, reprezentacja na wojew. kieleckie

FABRYKI „SFINKS” wyrób firmy **HABERBUSCH I SCHIELE S. A.** nam. KAWY

otrzyma bezpłatnie:

przy okazaniu nabytej w którymkolwiek sklepie 1/5 klg. nam. kawy „Sfinks”, cena det. 50 gr., lub 2/10 tejże kawy, cena det. 25 gr. za sztukę otrzyma bezpłatnie jeden reklamowy kalendarz ścienny (do zrywania kartek) na r. 1939.

Przy okazaniu jednej paczki poj. 1/10 tejże kawy cena det. 25 gr. kalendarzyk kieszonkowy.

Spiszcie więc do sklepów i kupujcie kawę „Sfinks” wyrobu firmy Haberbusch i Schiele S. A.

Polskie T-wo dla Handlu Węglem „WĘGLOBLOK” S. A.

skład w Kielcach ul. Niepodległości 15 (dawn. Żelazna) tel. 11-78

Dostawa węgla i koksu w najlepszych gatunkach. Ceny najniższe.

Złóż ofiarę na F. O. N.

Wyjaśnienie Funduszu Pracy

w sprawie opłat od umów o naukę

Zdarzały się wypadki, że osoby pozostające w stosunku pracowniczym w charakterze praktykanta lub ucznia do swoich pracodawców uchylały się od obowiązku opłacania składek na rzecz Funduszu Pracy, wychodząc z założenia że stosunki, oparte na umowie o naukę są wyłączone z pod-

przepisów ustawy o Funduszu Pracy.

Kwestię powyższą wyjaśniło Ministerstwo Opieki Społecznej okólnikiem z dnia 15 października 1938 r. (Ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa z dnia 10.XI 1938 r. Nr 28), że zgodnie z art. 477 Kodeksu Zobowiązań i art. 116 ustęp II Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7.VI 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53 poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10.III 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40 poz. 350) umowa o naukę jest szczególnym rodzajem umowy o pracę, wynagrodzenie więc, które uczeń (terminator) otrzymuje od swego pracodawcy (majstra, patrona) nosi charakter wynagrodzenia więc za pracę i jako takie podlega opłacie przewidzianej w art. 15 ust. z dnia 16.III 1938 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22 poz. 163).

Odnośne opłaty powinny być wpłacane do Wojew. Biura na ogólnych zasadach.

Kupon „K. Expressu Codzennego”

upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Zjednoczone Browary Warszawskie p. f.

HABERBUSCH I SCHIELE S. A.

polecają piwo jasne, ciemne, eksportowe, stodowe, porter. oraz KWASY I WODY OWOCOWE

Zamówienia przyjmuje Kielecka Reprezentacja Zjednoczonych Browarów Warszawskich p. f. Haberbusch i Schiele S. A. Jerzy Borchólski, Kielce, ul. Czarnowska 13, tel. 15-32.

